

Φυσικός και κοινωνικός χώρος ελληνικών πόλεων

Η ελληνική πόλη και οι νέες αστικές συνθήκες

Οι ελληνικές πόλεις παρουσιάζουν τα στοιχεία μιας *ιδιόμορφης* και *νεώτερης* αστικότητας σε σχέση με τις άλλες ευρωπαϊκές

- αλλαγή στον τρόπο παραγωγής και της συσσώρευσης του εμπορικού κεφαλαίου στην Ελλάδα, εγκατάλειψη παραδοσιακών οικονομικών δραστηριοτήτων, και άνοδος της ελληνικής αστικής τάξης.
- η Αθήνα γίνεται ο κεντρικός δημογραφικός πόλος της εσωτερικής μετανάστευσης στην δεκαετία του '20. Παρακμή άλλων πόλων ανάπτυξης όπως η Ερμούπολη της Σύρου. Αργή ανάπτυξη νέων πόλεων -Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Βόλος, Λάρισα.

Η ελληνική πόλη και οι νέες αστικές συνθήκες

Τα βασικά στάδια της καπιταλιστικής ανάπτυξης στην Ελλάδα από το 1920 έως την δεκαετία του 1980 είναι:

1920-1940 • 1941-1949 • 1950-1960 • 1961-1972 • 1973-1980

1920-1940: Μεσοπολεμική περίοδος της εκβιομηχάνισης
Εκβιομηχάνιση και αγροτική μεταρρύθμιση
Αστικοποίηση και εσωτερικά μεταναστευτικά
ρεύματα
Εισροή προσφυγικού πληθυσμού

1941-1949: Κατοχή και εμφύλιος πόλεμος

Η ελληνική πόλη και οι νέες αστικές συνθήκες

1950-1960: Περίοδος ανασυγκρότησης

Μεγάλη οικονομική ανάπτυξη, εκβιομηχάνιση, σταθεροποίηση της οικονομίας, ολική μετατροπή των παλιών δομών και ένταξη της ελληνικής οικονομίας στο διεθνές καπιταλιστικό σύστημα

Ελληνική πόλη - Συγκρότηση ουσιαστικά της ελληνική πόλης

Μεγάλη ανοικοδόμηση για τη λύση του στεγαστικού προβλήματος, το μοντέλο της πολυκατοικίας και της αντιπαροχή.

Κυβέρνηση Καραμανλή και αμερικάνικη οικονομική βοήθεια-Μεγάλα έργα υποδομής

Άνθηση της ελληνικής αρχιτεκτονικής, αρχιτεκτονικά συνέδρια που εστίαζαν στα εμφανιζόμενα αδιέξοδα της αστικής εξάπλωσης.

Η ελληνική πόλη και οι νέες αστικές συνθήκες

- Η κατασκευή της νέας πρεσβείας των ΗΠΑ (TAC – Cropius 1959)
- Το νέο διεθνές αεροδρόμιο των Αθηνών (Saarinen, 1960-62)
- Οικιστικές αναπτύξεις αναψυχής στην παραλία
- Λεωφόρος Ποσειδώνος
- Σταθμός υπερωκεανίων (κτίριο ΟΛΠ) στον Πειραιά
- Εθνική οδός Αθήνας Θεσσαλονίκης
- Τα νέα πανεπιστημιακά κτίρια του ΑΠΘ

Πρωτοβουλίες του ιδιωτικού τομέα

- Κτίρια γραφείων, ξενοδοχείων (το Χίλτον της Αθήνας)
- Ιδιωτικές κατοικίες του '50 και '60, μιας ανερχόμενης επιχειρηματικής τάξης, που αποδέχεται την μοντέρνα αρχιτεκτονική ως μέσο έκφρασης της εποχής

Η ελληνική πόλη και οι νέες αστικές συνθήκες

Κωνσταντινίδης, Κραντονέλλης, Σκρουμπέλος,
Φατούρος, Βαλσαμάκης, Ζενέτος κ.ά

Η ελληνική πόλη και οι νέες αστικές συνθήκες

1961-1972: Επιτάχυνση της ανάπτυξης, ταχύρυθμη βιομηχανική ανάπτυξη, ενσωμάτωση της χώρας στη διεθνή αγορά εργασίας που ολοκληρώνεται με την ένταξη στην ΕΟΚ

Διαμορφωμένα αστικά μητροπολιτικά κέντρα, και ο αστικός πληθυσμός για πρώτη φορά μεγαλύτερος από τον αγροτικό

1973-1980: Κρίση, ύφεση της οικονομίας, απόηχος της συνολικότερης κρίσης της μαζικής βιομηχανικής παραγωγής

Περιορισμό του ρυθμού αστικοποίησης

Η ελληνική πόλη και οι νέες αστικές συνθήκες

Νέο οικονομικό πλαίσιο - ευέλικτη παραγωγή

- Ανασυγκρότηση των μητροπολιτικών αστικών περιοχών
- Ανασυγκρότηση των κεντρικών αστικών λειτουργιών - τριτογενείς υπηρεσίες, εμπόριο
- Νέοι πόλοι ανάπτυξης της αστικότητας στην περιφέρεια - γύρω από περιφερειακούς κόμβους, υπεραγορές, αεροδρόμια
- Παραγωγική αποκέντρωση και ανάπτυξη νέων πόλων έρευνας και παραγωγής

Παγκοσμιοποίηση και ανταγωνισμός των πόλεων

- Η Ευρώπη των πόλεων και των περιφερειών
- Αναβάθμιση υποδομών, τηλεπικοινωνιακών δικτύων
- Προσέλκυση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων υψηλής τεχνολογίας
- Ανάπλαση και αναβάθμιση της αστικής εικόνας

Η ελληνική πόλη και οι νέες αστικές συνθήκες

Βιώσιμη διαχείριση του αστικού περιβάλλοντος

- Συνετή διαχείριση του αστικού εδάφους
- Αναπλάσεις και επανάκτηση εγκαταλειμμένων περιοχών με νέες χρήσεις (ανενεργές βιομηχανικές περιοχές, παλιά λιμάνια, σιδηροδρομικοί σταθμοί)
- Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος

Η πόλη και ο χρόνος - η νέα κινητικότητα

- Σύγχρονα και ταχύτατα δίκτυα μεταφορών
- Ηλεκτρονικά δίκτυα επικοινωνίας, επικοινωνία χωρίς φυσική προσέγγιση
- Η νέα αστικότητα γύρω από του τόπους μετάβασης, αεροδρόμια, μεγάλους σιδηροδρομικούς σταθμούς, η ανάπτυξη και προσέλκυση υπηρεσιών γύρω από αυτούς

Η ελληνική πόλη και οι νέες αστικές συνθήκες

Τα μεγάλα έργα

Το νέο αεροδρόμιο των Σπάτων - Ελευθέριος Βενιζέλος

Η ελληνική πόλη και οι νέες αστικές συνθήκες

Τα μεγάλα έργα

Η πρόκληση της Ολυμπιάδας 2004 για τα μεγάλα έργα αναδιάρθρωσης της Αθήνας και της ευρύτερης περιοχής της

Η ελληνική πόλη και οι νέες αστικές συνθήκες

Θεσσαλονίκη - ανάδειξη θαλάσσιου μετώπου

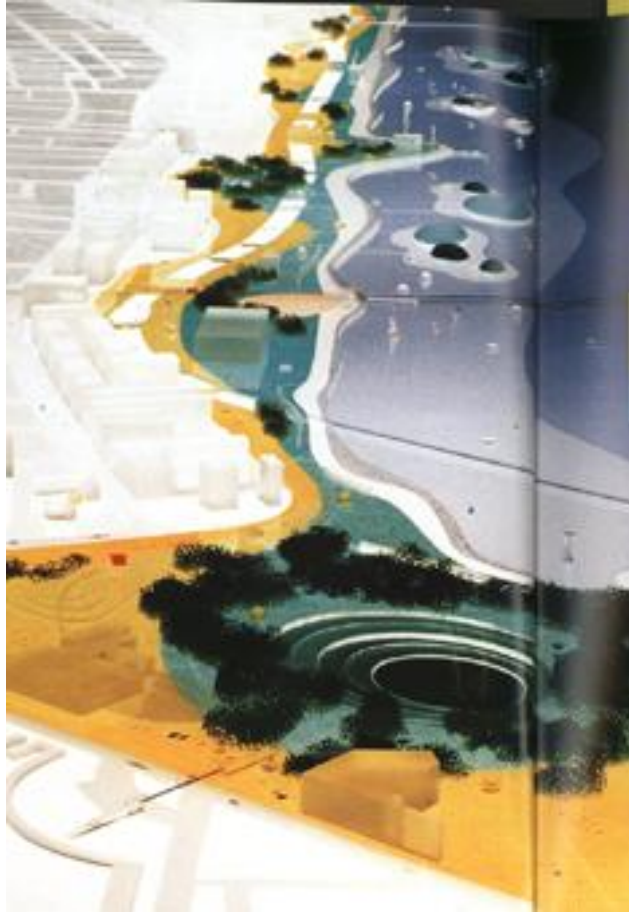

Πραγματοποίηση τριών διεθνών διαγωνισμών μεγάλης σημασίας για τη Θεσσαλονίκη με αφορμή την ανακήρυξή της ως «Πολιτιστική Πρωτεύουσα»

- Ανασχεδιασμός του θαλάσσιου μετώπου
- Ανασχεδιασμός του Μνημειακού Άξονα της Αριστοτέλους
- Το Δυτικό Τόξο της Θεσσαλονίκης - Νέοι κοινόχρηστοι χώροι στην περιφέρεια

Η ελληνική πόλη και οι νέες αστικές συνθήκες

Θεσσαλονίκη - ανάδειξη θαλάσσιου μετώπου

Toyoo Ito - Αρχιπέλαγος

Engel & Zillich - Διαμάντια για τη νύφη του Θερμαϊκού

Η ελληνική πόλη και οι νέες αστικές συνθήκες

Θεσσαλονίκη - ανάδειξη θαλάσσιου μετώπου

Atelier d' architecture - Yannis Tsiomis - μια πολεοδομία συνθέσεων

Η ελληνική πόλη και οι νέες αστικές συνθήκες

Θεσσαλονίκη - ανασχεδιασμός του άξονα της Αριστοτέλους

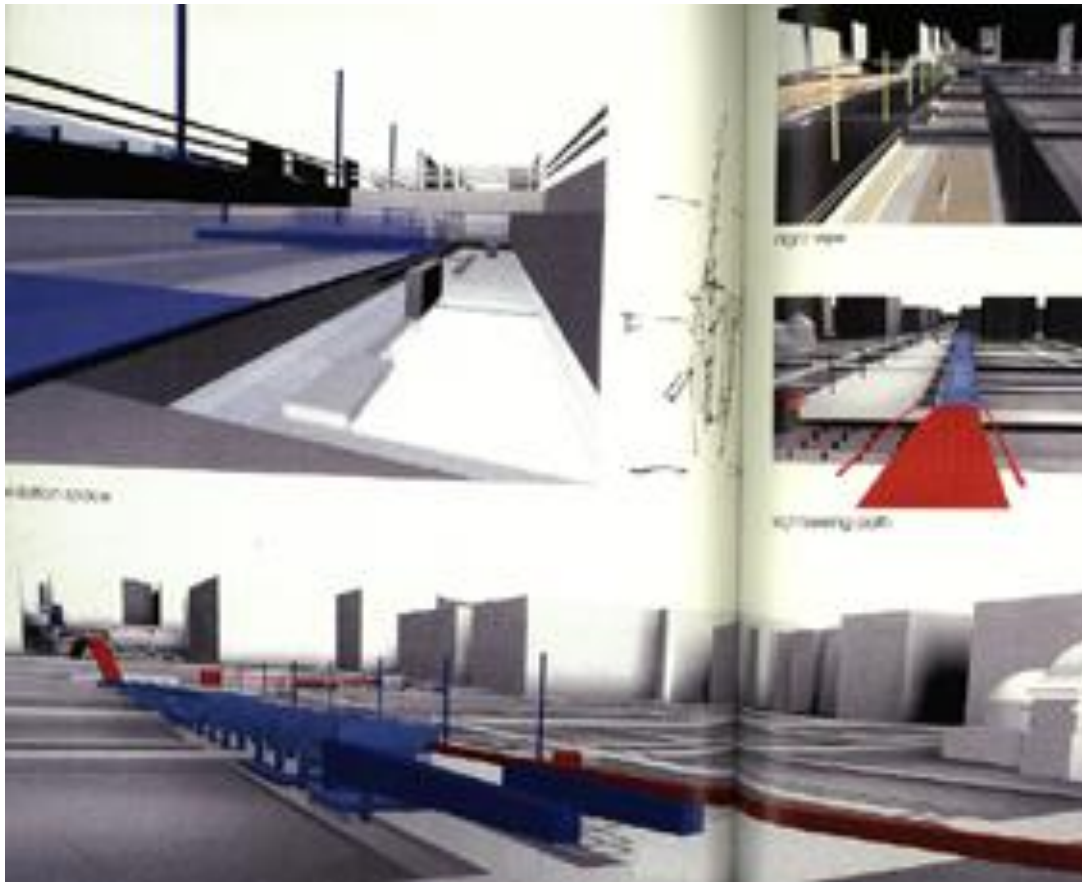

Νικηφορίδης, Cuomo, Ταράνη
Αναζητώντας το χαμένο χρόνο

Η ελληνική πόλη και οι νέες αστικές συνθήκες

Θεσσαλονίκη - ανασχεδιασμός του άξονα της Αριστοτέλους

Petcovic,
Damjanovic, Maksomovic
A Quest for irrationality

Η ελληνική πόλη και οι νέες αστικές συνθήκες

Θεσσαλονίκη - το Δυτικό Τόξο

Ο διαγωνισμός για νέους κοινόχρηστους χώρους στη δυτική Θεσσαλονίκη
Το Δυτικό Τόξο